

Wetenschappelijke kennis voor mbo en hbo

Klare taal, bruik

Bij WURKS-projecten gaat het om academische kennis vertalen voor praktisch gebruik. Studenten uit het groen hbo en mbo profiteren van Wageningse kennis.

toegankbare producten

TEKST

leonie barnier

FOTOGRAFIE

istock, magnus van der meer-
wellantcollege houten

In WURKS-projecten vertalen onderzoekers in samenwerking met groene onderwijsinstellingen wetenschappelijke kennis voor hbo- en mbo-studenten

Het lesmateriaal voor het mbo over het fokken van landbouwhuisdieren was meer dan tien jaar oud en gebaseerd op een boek uit 1966. Sinds die tijd is er in het fokkerijonderzoek veel gebeurd. Die kennis sijpelde nauwelijks door naar mbo en hbo. Met hulp van WURKS-subsidie zorgden docenten en onderzoekers dat deze Wageningse kennis nu toegankelijk is voor het onderwijs. En zij zijn niet de enigen. In 2007 waren er vier aanvragen voor WURKS-projecten, in 2008 waren het er zeven en in 2009 al 22. WURKS staat voor Wageningen UR Knowledge Sharing.

Continuïteit

Met het WURKS-programma kunnen onderzoekers van Wageningen UR hun inzet in samenwerkingsprojecten met het overige groen onder-

wijs financieren. “Onderwijsinstellingen kunnen altijd een aanvraag bij ons doen voor een project”, zegt Ineke Ammerlaan, een van de programmacoördinatoren. “Ook met vage ideeën kunnen ze bellen voor een gesprek. Als er nog geen contacten zijn, maken wij een match tussen onderwijs en onderzoekers. Er is geen drempel en we gebruiken geen academische taal.” Bij WURKS-projecten gaat het juist om wetenschappelijke kennis vertalen voor hbo- en mbo-studenten. Tot nu toe blijkt daaraan vooral behoefte bij hbo-instellingen, maar ook de aanvragen vanuit het mbo hebben resultaat opgeleverd. Zie de kaders.

Aanvragen moeten aan een aantal criteria voldoen. Welke dat zijn, staat op www.wurks.wur.nl. Ammerlaan vindt het belangrijk dat er continuïteit is nadat de subsidie is afgelopen. Een voorbeeld is het

Visteelt: een cursus voortplanting

Wellantcollege Houten geeft al jaren Visteelt aan geïnteresseerde mbo'ers en post-mbo'ers. De docent die dit twintig jaar lang verzorgde vertrok en nam een deel van zijn kennis mee. Ook de praktijkruimte voor de voortplanting van vissen werd opgeheven. Reden voor de huidige docent Magnus van der Meer om bij zijn Wageningse contacten aan te kloppen. Zijn verzoek: ontwikkel een cursus voortplanting bij vissen inclusief een praktijkgedeelte. Menno ter Veld, docent visteelt in Wageningen: “We hebben het dictaat van Van der Meers voorganger herschreven, uitgebreid en geactualiseerd. Ja, ik moest er wel extra op let-

ten om op mbo-niveau te formuleren.” Van der Meer gaf feedback op het taalgebruik: “Zij hebben wel de neiging om wetenschappelijk jargon te gebruiken. Maar in dit geval konden we samen de vertaalslag naar het mbo goed maken.” Het practicum heeft nu één keer gedraaid voor post-mbo'ers. Als de Houtense mbo'ers belangstelling hebben, mogen ook zij naar Wageningen voor het practicum. Ter Veld gaat dan nog wel wat knippen in de theorie,

“die gaat nu soms te diep”. En hij wil graag nog meer ontwikkelen, zoals een cursus recirculatiesystemen. “Maar de vraag moet uit de scholen komen.”

Fokkerij: nieuwe lesmethode

Op een onderwijsdag van het Productschap Zuivel sprak veehouderijdocent Cor Duim met Cor Oldenbroek over het verouderde lesmateriaal. Was het geen tijd voor een nieuwe methode? Een peiling onder de aanwezigen gaf het antwoord: ja. Oldenbroek, docent dierwetenschappen in Wageningen, kende vanuit de vernieuwing van het biologieonderwijs voor haar en vwo een lesmethode die uitgaat van reële contexten. Deze methode werd de basis voor het Elektronisch

Leerboek Fokkerij (ELF). Nu, drie jaar later, is het ELF zo goed als klaar en beschikbaar via de Educatieve Content Catalogus. Per diersoort staan er tien tot dertig reële contexten beschreven met daaraan gekoppeld een vraag. Om die te beantwoorden kunnen leerlingen, zelfstandig of in groepjes, doorklikken naar algemene en naar dier-specifieke kennis.

Docent Harm Rijnveld in Barneveld zegt dat hij het ELF goed toegankelijk voor mbo-leerlingen vindt. Hier-

aan is dan ook veel tijd besteed. Behalve de feedback van mbo-docenten en een redacteur van het Ontwikkelcentrum, was er in juni 2009 een testdag voor mbo- en hbo-docenten. Oldenbroek wil voortaan elk jaar zo'n dag organiseren om het ELF *up-to-date* te houden. Docent Rijnveld wacht op computers en laptops voor alle leerlingen op school. Tot dan laat hij de leerlingen via de *beamer* of in de vorm van huiswerkopdrachten met het ELF werken.

handboek fokkerij. "Hier kunnen docenten lange tijd gebruik van maken. Het vraagt alleen onderhoud. Bij een seminar ligt die continuïteit lastiger. Toch kan dat toegevoegd worden, wanneer het docenten en studenten stimuleert om iets in gang te zetten."

Succesfactoren

De eerste concrete producten zijn opgeleverd; tijd voor een evaluatie. Valkuil is de onderzoeker die een

individuele docent kent en vraagt: kunnen jullie iets met dit onderzoek? In het groen onderwijs moet een duidelijke vraag en behoefte leven. "Wij vragen altijd *commitment* in de vorm van een handtekening van de schoolleiding en de onderwijsinstelling moet zelf meewerken binnen het project." Een andere succesfactor is de manier waarop kennis wordt overgedragen. Onderzoekers hebben veel inhoudelijke kennis, maar spreken niet altijd

de taal van mbo en hbo. Om die reden is het Ontwikkelcentrum vaak betrokken bij de projecten en spelen docenten een belangrijke rol. Zij vormen de essentiële schakel tussen mbo'ers, hbo'ers en universitaire kennis.

Adverteren?

Het tijdschrift vakblad groen onderwijs is het enige blad dat zich speciaal richt op het groene onderwijs en agrarische belangenorganisaties. Het verschijnt 15 maal per jaar. Met vakblad groen onderwijs kunt u dus gericht deze doelgroep benaderen.

Voor inlichtingen over advertentiemogelijkheden, vraag naar: Pieter Boetzkes, Tormentilbeek 8, 5709 PK Helmond
Telefoon (0492) 55 69 03
Fax (0492) 55 69 04
E-mail pieter.boetzkes@silolo.nl.

S[i]LO

Verschijningsstabel 2010

editie sluitingsdatum verschijning

07 11-05-2010 19-05-2010

08 01-06-2010 09-06-2010

09 22-06-2010 30-06-2010

10 24-08-2010 01-09-2010

11 21-09-2010 29-09-2010

12 12-10-2010 20-10-2010

13 02-11-2010 10-11-2010

14 23-11-2010 01-12-2010

15 07-12-2010 15-12-2010